

صحنه سازی های شاه برای نشان دادن قدرتش

۳۰ تیر ۱۴۰۰ ساعت ۱۱:۴۲

به باور دکتر مصدق رضاشاه خود از حامیان تمدید قرارداد نفتی با انگلیس بود با این حال او برای آنکه خود را مخالف این جریان نشان دهد دست به صحنه سازی‌هایی زد تا افکار عمومی را فریب دهد.

به باور دکتر مصدق: شاه خود از حامیان تمدید قرارداد نفتی با انگلیس بود با این حال او برای آنکه خود را مخالف این جریان نشان دهد دست به صحنه سازی‌هایی زد که نشان دهد؛ اگر شاه قادر بود قبل از مذاکره با صاحب امتیاز، زمینه آن را لغو کند، حتما این کار را انجام می‌داد. این صحنه سازی‌ها به باور مصدق عبارت بود از:

«(۱) اولین رل آن بدست آقای عباس مسعودی مدیر اطلاعات صورت گرفت که طبق دستور شرکت اعتراض نمود و از آن انتقاد کرد و طبق دستور از این جهت که اطلاعات هیچ وقت از هیچ استعماری انتقاد نکرده و برای حفظ وضعیت خود همیشه با هر سیاست استعماری در این مملکت ساخته است.

(۲) رل دوم را خود شرکت نفت بازی کرد که بدولت اعلام نمود حق الامتیاز سال ۱۳۱۰ کمتر از سال قبل خواهد بود. چنانچه شرکت نفت گفته بود ۱۰٪ و ۲۰٪ از سال قبل کمتر می‌شود این طرز بیان چیزی نبود که کسی را عصبانی کند. این بود که گفت فقط ۲۵٪ از حق الامتیاز و یا از آن هم کمتر پرداخته می‌شود تا اعلیحضرت شاه فقید بتوانند عصبانی شوند و مقدمات کار را فراهم فرمایند.

(۳) رل سوم را خود شاه بازی فرمود که امتیازنامه را انداخت در بخاری و سوخت. چنانچه این کار نمی‌شد دولت انگلیس برای یک کار عادی جامعه ملل نمی‌رفت و شکایت نمی‌کرد.

(۴) چهارمین رل به دست دکتر بنش وزیر خارجه چک اسلواکی صورت گرفت که به جامعه ملل پیشنهاد نمود دولت ایران و شرکت نفت با هم وارد مذاکره شوند و کار را تمام کنند که چون مقصود طرفین همین بود جامعه ملل آن را تصویب نمود.

(۵) پنجمین رل را هم آقای سید حسن تقی‌زاده بازی کرد که قبل از تقدیم به مجلس قرارداد را منتشر نمود و به معرض افکار عموم قرار نداد. چنانچه جامعه از مضار آن مطلع شده بود مخالفت می نمود و تصویب تمدید در همان مجلس دست نشانده هم

کاری بس دشوار بود. پس لازم بود که قرارداد را خود شرکت تهیه کنند و کسی از مفاد آن مطلع نشود تا مجلس بتواند آن را در یک جلسه تصویب نماید.»

منبع: محمد مصدق، خاطرات و تألمات دکتر مصدق، به کوشش دکتر ایرج افشار، تهران، انتشارات محمدعلی علمی، ۱۳۶۴، صص ۱۹۸-۱۹۹

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۴۸۴۲۸/قدرتش-دادن-نشان-شاه-په-ساز-صحنه>